

**НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ЦЭНТР ДАСЛЕДАВАННЯЎ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ, МОВЫ
І ЛІТАРАТУРЫ НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІі НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ МОВАЗНАЎСТВА ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА**

**МІНІСТЭРСТВА ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БРЭСЦКІ АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
ІВАЦЭВІЦКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ**

П Р А Г Р А М А

Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі

“Івацэвіцкія чытанні – 2024”

Івацэвічы, 31 жніўня 2024 г.

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫІ

Старшыня аргкамітэта:

КАПЫЛЛОЎ Ігар Лявонавіч – член Нацыянальнага арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні Дня беларускага пісьменства ў г. Івацэвічы Брэсцкай вобласці, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Члены аргкамітэта:

БАРАНОЎСКІ Аляксандр Віктаравіч – першы намеснік дырэктара па навуковай рабоце Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук;

АНДРЫЕВІЧ Уладзімір Уладзіміравіч – начальнік упраўлення выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь;

МІЦКЕВІЧ Вольга Уладзіміраўна – вучоны сакратар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук;

СЯЎКО Юлія Анатольеўна – начальнік аддзела ідэалагічнай работы і па справах моладзі Івацэвіцкага раённага выканаўчага камітэта;

СКВАРЦОВА Ірына Мікалаеўна – загадчык аддзела выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат мастацтвазнаўства;

МІСЕЙКА Аксана Валер’еўна – намеснік дырэктара Івацэвіцкай раённай бібліятэчнай сеткі;

ГЛУШЫЦКІ Леў Уладзіміравіч – малодшы навуковы супрацоўнік аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

31 жніўня 2024 г., субота

- 7⁰⁰ выезд удзельнікаў канферэнцыі з г. Мінска ў г. Івацэвічы
- 10⁰⁰ – 10³⁰ рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі
(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)
- 10³⁰ – 11⁰⁰ адкрыццё канферэнцыі, узнагароджанне прадстаўнікоў раёна за актыўны ўдзел у навукова-даследчай і краязнаўчай рабоце
(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)
- 11⁰⁰ – 13³⁰ пленарнае пасяджэнне
(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)
- 13³⁰ – 14³⁰ **ПЕРАПЫНАК НА АБЕД**
- 14³⁰ – 16⁰⁰ праца па секцыях
(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)
- 16⁰⁰ – 16³⁰ падвядзенне вынікаў канферэнцыі
- 16³⁰ – 17⁰⁰ вячэра
- 17⁰⁰ – 20⁰⁰ наведванне Косаўскага палацава-паркавага комплексу, Івацэвіцкага гісторыка-краязнаўчага музея, музея Івацэвіцкага дзяржаўнага аграрнага каледжа
- 20⁰⁰ – 22⁰⁰ удзел ва ўрачыстым адкрыцці Дня беларускага пісьменства
- 22⁰⁰ ад’езд з г. Івацэвічы ў г. Мінск

РЭГЛАМЕНТ ПРАЦЫ:

выступленні з дакладамі на пленарным пасяджэнні – да 20 хвілін,
абмеркаванне – да 5 хвілін

выступленні з дакладамі на секцыйным пасяджэнні – да 15 хвілін,
абмеркаванне – да 5 хвілін

РАБОЧЫЯ МОВЫ:

беларуская, руская

31 жніўня 2024 г.

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫИ

10³⁰ – 11⁰⁰

(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)

ПРЫВІТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ ДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫИ

КРАЎЧУК Вадзім Васільевіч, намеснік старшыні Брэсцкага абласнога выканаўчага камітэта.

ЗАВАДСКАЯ Святлана Васільеўна, намеснік старшыні Івацэвіцкага раённага выканаўчага камітэта.

КАВАЛЕНЯ Аляксандр Аляксандравіч, акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі.

АНДРЫЕВІЧ Уладзімір Уладзіміравіч, начальнік упраўлення выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

КУЗЬМІН Алег Аляксеевіч, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, член Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы.

ЗЕЛЯНКО Вольга Уладзіміраўна, прарэктар па навуковай рабоце Акадэміі адукацыі, доктар педагагічных навук, дацэнт.

Прадстаўнік Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь.

КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч, дырэктар – галоўны рэдактар Выдавецкага дома “Звязда”, старшыня грамадскай творчай арганізацыі “Саюз пісьменнікаў Беларусі”.

**УЗНАГОРОДЖАННЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ РАЁНА
ЗА АКТЫЎНЫ ЎДЗЕЛ У НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ
І КРАЗНАЎЧАЙ РАБОЦЕ**

Калектыўнае фатаграфаванне ўдзельнікаў канферэнцыі

31 жніўня 2024 г.

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

11⁰⁰–13³⁰

(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)

Мадэратар пленарнага пасяджэння: **КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч**, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

1. **ЛАКОТКА Аляксандр Іванавіч**, дырэктар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, акадэмік, доктар архітэктуры, доктар гістарычных навук, прафесар.

Тэма даклада: “Культура і мастацтва: 30 гадоў інстытута прэзідэнцтва”.

2. **ЛАКІЗА ВАДЗІМ ЛЕАНІДАВІЧ**, дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Археалагічная спадчына Івацэвіцкага раёна: даследаванні, навуковае і практычнае значэнне”.

3. **МЫСЛІВЕЦ Мікалай Лявонцьевіч**, дырэктар Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі, кандыдат сацыялагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Кнігачытанне праз лютэрка сацыялогіі”.

4. **САВЕРЧАНКА Іван Васільевіч**, дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.

Тэма даклада: “Беларуская гісторыя і культура ў творах літаратуры”.

5. **ЛІТВІН Аляксей Міхайлавіч**, загадчык цэнтра ваеннай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар.

Тэма даклада: “Івацэвіцкі край у гады Вялікай Айчыннай вайны”.

6. **МАЧАЛАЎ Сяргей Сяргеевіч**, загадчык Мемарыяльнага комплексу партызанскай славы “Хаваншчына”.

Тэма даклада: “Культурна-асветніцкая дзейнасць музея як крыніца патрыятычнага выхавання (на прыкладзе работы МК “Хаваншчына” і гісторыка-краязнаўчага музея)”.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ
“ІВАЦЭВІЦКІЯ ЧЫТАННІ – 2024”

7. **ВАЛОДЗІНА Тацяна Васільеўна**, загадчык аддзела фалькларыстыкі і культуры славянскіх народаў Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.

Тэма даклада: *“Чалавек і свет: з фальклорнай мазаікі Івацэвіцкага краю”*.

8. **МЕЗЕНКА Ганна Міхайлаўна**, доктар філалагічных навук, прафесар, ганаровы прафесар Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М.Машэрава.

Тэма даклада: *“Мужчынскае” і “жаночае” ва ўрбананіміі малых гарадоў памежжжа (на матэрыяле назваў вуліц г. Івацэвічы і г. Гайнаўкі)”*.

31 жніўня 2024 г.

СЕКЦЫЯ I

14³⁰–16⁰⁰

(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)

мадэратар секцыі: **КАЛЯДКА Святлана Уладзіміраўна**, вядучы навуковы супрацоўнік сектара гісторыі беларускай літаратуры Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, дацэнт.

1. **КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч**, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Нацыянальны культурны код у сістэме ўласных імёнаў Івацэвіцкага раёна”.

2. **ВЕЛІКАСЕЛЕЦ Аляксандр Фёдаравіч**, начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Івацэвіцкага раённага выканаўчага камітэта, географ, краязнавец.

Тэма даклада: “Аб паходжанні назваў населеных пунктаў Івацэвіцкага раёна”.

3. **КУРЦОВА Вераніка Мікалаеўна**, загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Агульнабеларускае і рэгіянальнае ў івацэвіцкіх гаворках”.

4. **ХВІЛАНЧУК Юлія Леанідаўна**, старшы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук.

Тэма даклада: “Назвы раслін у гаворках Івацэвіцкага раёна Брэсцкай вобласці: матывацыйны аспект”.

5. **БАГДАНОВІЧ Ірына Эрнстаўна**, старшы навуковы супрацоўнік аддзела тэорыі і гісторыі літаратуры Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “О, ілюстрысіме Грынчык...”: беларуская паэзія ў даследаваннях прафесара Мікалая Грынчыка, ураджэнца Івацэвіцкага раёна”.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ
“ІВАЦЭВІЦКІЯ ЧЫТАННІ – 2024”

6. **КАЛЯДКА Святлана Уладзіміраўна**, вядучы навуковы супрацоўнік сектара гісторыі беларускай літаратуры Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “*Эматыўнасць паэзіі Піліпа Пестрака*”.

7. **ЗАБРОДСКАЯ Вольга Святаславаўна**, рэдактар 1-й катэгорыі Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук.

Тэма даклада: “*Пытанні псіхалогіі камунікацыі ў навукова-метадычнай творчасці М.Ц. Ярчака*”.

8. **БУДЗЬКО Ірына Уладзіміраўна**, загадчык кафедры беларускай і рускай моў Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “*Брэсцкая Біблія – феномен пагранічча культур*”.

9. **ШАЦІЛА Дар’я Сяргееўна**, студэнтка 2 курса УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт”.

Тэма даклада: “*Вуліцы горада Івацэвічы, названыя ў гонар герояў-землякоў*”.

31 жніўня 2024 г.

СЕКЦЫЯ II

14³⁰–16⁰⁰

(Івацэвіцкі гарадскі Дом культуры, г. Івацэвічы, вул. Леніна, 57)

*мадэратар секцыі: **ВАЛОДЗІНА Тацяна Васільеўна**, загадчык аддзела фалькларыстыкі і культуры славянскіх народаў Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.*

1. **КУНІЦКІ Сцяпан Пятровіч**, ветэран педагагічнай працы; **ГОЛІК Тацяна Анатольеўна**, настаўніца ДУА “Добрамысленская сярэдняя школа”, загадчык школьнага музея.

Тэма даклада: “*Малая радзіма ў дакументах і ўспамінах*”.

2. **ДОЎНАР Аляксандр Барысавіч**, загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX–XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “*Маёнткі Івацэвічы і Косава ў XVI стагоддзі*”.

3. **СКВАРЦОВА Ірына Мікалаеўна**, загадчык аддзела выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат мастацтвазнаўства.

Тэма даклада: “*Коссовский дворцово-парковый комплекс: к проблеме музеефикации*”.

4. **ГАРМАТНЫ Віталь Пятровіч**, старшы навуковы супрацоўнік цэнтра ваеннай гісторыі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “*Да пытання правядзення аграрных пераўтварэнняў у косаўскім павеце ў 1921–1939 гг.*”.

5. **ТРАФІМЧЫК Анато́ль Ві́ктаравіч**, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела беларускай літаратуры XX і XXI стст. Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Партызанская барацьба ў Заходняй Беларусі на прыкладзе Круговіцкай гміны і яе наваколля”.

6. **ДЗЯМЯНЧЫК Ві́ктар Трафі́мавіч**, загадчык лабараторыі аптымізацыі экасістэм дзяржаўнай навуковай установы “Палескі аграрна-экалагічны інстытут Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, кандыдат біялагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада: “Прырода, гісторыя, людзі Івацэвіцкага краю”.

7. **БЯЛЯЕВА Святлана Сярге́еўна**, навуковы супрацоўнік аддзела выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.

Тэма даклада: “Архитектурный декор традиционного народного жилища Ивацевичского района”.

8. **ШАРКОВА Нона Ві́тальеўна**, аспірант Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, малодшы навуковы супрацоўнік лабараторыі мастацтвазнаўчых і культуралагічных даследаванняў навуковага аддзела гуманітарных даследаванняў Навукова-практычнага цэнтра Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз Рэспублікі Беларусь, магістр мастацтвазнаўства.

Тэма даклада: “Обретенный раритет: к атрибуции тарелки из коллекции Коссовского дворцово-паркового комплекса”.

16⁰⁰–16³⁰

ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ
“ІВАЦЭВІЦКІЯ ЧЫТАННІ – 2024”

ДЛЯ ЗАПІСАЎ

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гг. “Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы” (навуковы кіраўнік – доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі А.А.Каваленя) падпраграмы № 6 “Беларуская мова і літаратура” (навуковыя кіраўнікі – кандыдат філалагічных навук дацэнт І.Л.Капылоў, доктар філалагічных навук прафесар І.С.Роўда).